

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

14 Απριλίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους: α) Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ, κ. Στέλιο Πέτσα, β) Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. Ιωάννη Σταϊκούρα, γ) Υπουργό Υγείας, κ. Βασίλη Κικίλια και δ) Υπουργό Εσωτερικών, κ. Παναγιώτη Θεodorικάκο.

Θέμα: «Ρύθμιση του ζητήματος της αύξησης των κρουσμάτων ενδοοικογενειακής βίας και των ευρύτερων κοινωνικών επιπτώσεων των μέτρων απαγόρευσης της κυκλοφορίας».

Κύριοι Υπουργοί,

Τα πρόσφατα μέτρα απαγόρευσης που επέβαλε η κυβέρνηση προς αποσόβηση του κινδύνου διασποράς της πανδημίας έχουν προκαλέσει κλυδωνισμούς όχι μονάχα στην οικονομία καθώς το υφεσιακό κλίμα και το πλήγμα που δέχονται οι αγορές και τα εισοδήματα των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων θα εντείνονται συνεχώς, αλλά και στον πυρήνα του οικογενειακού ιστού. Ήδη μέσα από έρευνα που δημοσιεύτηκε σε επιστημονικό περιοδικό, διαπιστώθηκε πως άνθρωποι που βρίσκονται σε καραντίνα είναι πιθανό να παρουσιάσουν διαταραχή μετατραυματικού στρες, σύγχυση και θυμό αλλά και να είναι ευάλωτοι και σε άλλα τραυματικά γεγονότα. Όλη αυτή η κατάσταση μπορεί να πυροδοτηθεί από την αντίδραση στα αγχογόνα ερεθίσματα, το φόβο της μόλυνσης, το στίγμα αν κάποιος έχει ήδη μολυνθεί αλλά και την ανία που βιώνει κάποιος που είχε μάθει να είναι πιο δραστήριος και τώρα χρειάζεται να αλλάξει τις συνήθειές του.

Σύμφωνα επίσης με πρόσφατα δημοσιεύματα, φαίνεται ότι ο κορονοϊός, πέρα από τις επιπτώσεις στην υγεία και τη ζωή μας, έγινε και η αιτία να φανερωθούν πολλές παθολογίες της κοινωνικής μας ζωής, με σοβαρότερη, ίσως, την ενδοοικογενειακή βία με θύματα πολλές φορές και τα παιδιά, την οποία ενίσχυσε σε σημαντικό βαθμό ο αναγκαστικός εγκλεισμός στα σπίτια. Την εποχή του «μένουμε σπίτι» για το γενικό καλό όλων, κάποιοι άνθρωποι βιώνουν την αναγκαστική συμβίωση με τον εχθρό τους, που αρκετές φορές είναι κάποιο μέλος της ίδιας τους της οικογένειας, αναφέρουν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ οι εκπρόσωποι της εταιρίας κατά της κακοποίησης του παιδιού «ΕΛΙΖΑ».

Εξηγούν ότι απόδειξη για αυτό αποτελούν δύο φαινομενικά αντίθετα τεκμήρια, που ωστόσο οδηγούν στο ίδιο συμπέρασμα. Σε κάποιες χώρες έχουμε αυξημένες καταγγελίες και αναφορές για ενδοοικογενειακή βία σε γραμμές βοήθειας, καθώς και αύξηση των γυναικοκτονιών και σε άλλες παρατηρούμε εμφανή μείωση στον αριθμό καταγγελιών ενδοοικογενειακής βίας, γεγονός που υποδηλώνει ότι τα θύματα βρίσκονται συνεχώς με τον δράστη τους και δεν τους δίνεται η δυνατότητα να καλέσουν για βοήθεια.

Η Λίλα Λεοντίδου, ομότιμη καθηγήτρια του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αρχιτέκτων-πολεοδόμος-γεωγράφος, σε πρόσφατη συνέντευξή της στο Κόκκινο Ρόδο 103,7 μίλησε για τις κοινωνικές, οικονομικές, ψυχολογικές και πολιτικές παρενέργειες του εγκλεισμού στα πλαίσια της καραντίνας. και ανάμεσα στα άλλα ανέφερε τα εξής: «δεν εκτιμώ ότι είναι στην σωστή κατεύθυνση ο αποκλεισμός των πολιτών από ανοιχτούς χώρους και ο εγκλωβισμός τους στα σοκάκια και τα στενά πεζοδρόμια. Με βάση ποιους κανόνες υγιεινής και ανοσοποιητικής ενδυνάμωσης στις πόλεις και τις εξοχές κλείστηκαν τα δάση, τα πάρκα της Αθήνας, τα παραθαλάσσια μέτωπα της Θεσσαλονίκης, της Πάτρας και του

Βόλου και ξηλώθηκαν τα παγκάκια της Κατερίνης; Με ποια λογική απαγορεύονται δραστηριότητες όπως το (χειμερινό ακόμα) κολύμπι και το ψάρεμα, και μάλιστα σε νησιωτικούς οικισμούς δίπλα στο κύμα; Αυτά, όπως και το ποδήλατο ή το περπάτημα στο ύπαιθρο (με σεβασμό στην απόσταση), ούτε συνωστισμό δημιουργούν, και για την υγεία είναι ευεργετικά. Ας προστεθεί ότι το κλείσιμο της παραλίας της Πάτρας από τις 2 μμ ως τις 8 πμ θα ρίξει εκεί όλη την κίνηση στο διάστημα από 8 πμ ως 2 μμ και αντίστοιχα στο Βόλο θα δημιουργήσει συνωστισμό από τα πρωινά ως τις 12 το μεσημέρι: άλλο ένα αποτέλεσμα αντίθετο στις προθέσεις των εμπνευστών του μέτρου. Παραμένοντας στο πλαίσιο της ειδικότητάς μου και κατεβαίνοντας λίγο ακόμα στην χωρική κλίμακα, ανησυχώ που ο αναγκαστικός εγκλεισμός, όσο και αν ελέγχει τη διασπορά του ιού, δημιουργεί άλλες παρενέργειες. Εγκλωβίζονται τα άτομα σπίτι τους, αν βέβαια έχουν σπίτι. Η μοναξιά εγκυμονεί προφανείς κινδύνους. Το ίδιο όμως και η ολοήμερη συμβίωση. Ως γνωστόν πάρα πολλά σπίτια είναι μικρά, χωρίς βεράντες ή κήπους. Εκεί ελλοχεύει η προστριβή, ακόμα και η βία. Ψυχολογικά και ψυχοσωματικά προβλήματα τεκμηριώνονται από τη νέα γραμμή επικοινωνίας για ψυχολογική υποστήριξη (10306), ενώ η ενδοοικογενειακή βία τεκμηριώνεται δυστυχώς από την κακοποίηση γυναικών και την αύξηση των γυναικοκτονιών. Ο εγκλεισμός ενδέχεται να έχει παρενέργειες χειρότερες και ευρύτερες από την επιδημία, η οποία ούτως ή άλλως μολύνει τις ανθρώπινες σχέσεις. .

Από τη σκοπιά ενός ανθρωπογεωγράφου, όπως εγώ, παρακολουθώ με απόγνωση τον covid-19 να μολύνει ΚΑΙ τη γεωγραφία, πρώτα-πρώτα οξύνοντας το χάσμα Βορρά/Νότου σε επίπεδο Ε.Ε.. Από το Βορρά εκπλήσσει η συνεχιζόμενη υπεροψία της Γερμανίας, η οποία κατάσχεσε υγειονομικό υλικό άλλων χωρών (και της Ελλάδας) που είχαν την ατυχία να έχουν connecting flight μέσω του εδάφους της, και η οποία μαζί με την Ολλανδία αντιτάσσεται στο κορωνο-ομόλογο. Όσο για το Νότο, η Ελλάδα μοιάζει

όντως με *success story* σε σύγκριση με την δραματική εξάπλωση του ιού στην Ιταλία και την Ισπανία, αλλά κανένα αντίκρισμα δεν έχει αυτό στις ελευθερίες των πολιτών. Μάλλον το αντίστροφο συμβαίνει. Η διάλυση της καθημερινότητας αλλά και της οικονομικής δραστηριότητας προαναγγέλλει κρίση σοβαρότερη από της δεκαετίας του 2010. Κατεβαίνοντας σε κλίμακα, στον αστικό χώρο τα «μέτρα» χαρακτηρίζονται από πλείστες πολεοδομικές και γεωγραφικές αστοχίες (για να το εκφράσουμε απαλά). Η Μεσογειακή πόλη είναι συμπαγής (*compact city* ονομάζεται) και απορώ γιατί χώροι ευρύχωροι, που αερίζονται και ανασαίνουν, κλείνουν με τα κυβερνητικά «μέτρα». Η Α-Β που μάθαμε κατά την εκπαίδευσή μας στο ΕΜΠ και το LSE είναι ότι η μοντέρνα πολεοδομία γεννήθηκε ακριβώς ως αντίδοτο στην εξάπλωση των επιδημιών. Στην Αγγλία όλη η πολεοδομική νομοθεσία και στη Γαλλία το πολεοδομικό σχέδιο του Οσμάν για το Παρίσι, προέταξαν υγειονομικούς σκοπούς. Οι δαιδαλώδεις δρόμοι, τα στενά πεζοδρόμια και η έλλειψη αερισμού στο εσωτερικό των πόλεων με τα ψηλά κτίρια εγκλωβίζουν το μολυσμένο αέρα, ενώ τα πάρκα και η θαλάσσια αύρα τον διασκορπίζουν, τα δέντρα εμπλουτίζουν την ατμόσφαιρα με οξυγόνο, ο ήλιος προσφέρει τη βιταμίνη D και όλα αυτά, μαζί με την άσκηση στο ύπαιθρο, θωρακίζουν το ανοσοποιητικό. Δεν υπάρχει καμιά επιστημονικά τεκμηριωμένη επιχειρηματολογία για το κλείσιμο των φαρδιών και ευάερων κοινόχρηστων χώρων στις πόλεις. Οι διάφορες αποφάνσεις ότι σημειώθηκε συνωστισμός είναι έωλες και εύκολα αναστρέψιμες, με τόσους αστυνομικούς στους δρόμους που μπορούν να τον αποτρέψουν. [Πηγή: www.doctv.gr].».

Ιδιαίτερα τα παιδιά καλούνται να προσαρμοστούν σε μία ιδιόρρυθμη κατάσταση η οποία όχι μονάχα τα απορρυθμίζει βιολογικά, αλλά επιπλέον τα απομακρύνει από τις μέχρι τώρα σχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητές τους, από την επαφή με το φυσικό περιβάλλον και από εστίες κοινωνικοποίησης που συμβάλλουν καταλυτικά στην σωματική και ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη και στη διατήρηση της συναισθηματικής

υγείας και ισορροπίας. Τα απαγορευτικά μέτρα δεν προβλέπουν εξαίρεση για δραστηριότητες παιδικές ή έστω μία σύντομη περιήγηση εκτός σπιτιού λόγω της απόστασης ασφαλείας 1,5 μ που πρέπει να τηρείται, με αποτέλεσμα τον εγκλωβισμό και την κοινωνική απομόνωση των παιδιών και των οικογενειών τους και τις παρενέργειες που ανέφερα παραπάνω. Σημειωτέον ότι σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες, η φωτοθεραπεία ενδείκνυται ως μέσο θεραπείας της κατάθλιψης, καθώς η έκθεση στο φως ρυθμίζει το βιολογικό ρολόι, του οποίου η διαταραχή ανάγεται στις αιτίες της κατάθλιψης.

Καθώς τα σχολεία έκλεισαν, στις παιδικές χαρές, στους παιδότοπους και στα εμπορικά κέντρα μπήκε λουκέτο, τα κάθε είδους κέντρα δημιουργικής απασχόλησης και οι αθλητικές εγκαταστάσεις δεν λειτουργούν μέχρι νεωτέρας και οι βόλτες γενικότερα δεν συνιστώνται υπό τις υπάρχουσες συνθήκες, το ζητούμενο και η απορία πολλών γονέων, που κυρίως έχουν παιδιά μικρότερης ηλικίας, τα οποία μάλιστα συνήθως είναι υπερδραστήρια, αφορά στο πώς θα διαχειριστούν το πολυήμερο κλείσιμο των μικρών μέσα στο σπίτι, καθώς οι δημιουργικές δραστηριότητες εντός του σπιτιού δεν επαρκούν για να αντισταθμίσουν τις αρνητικές συνέπειες της φυσικής, γεωγραφικής και κοινωνικής αποστασιοποίησης.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάσθε:

1. Μέχρι πότε θα διαρκέσουν τα απαγορευτικά μέτρα και αν προτίθεσθε να προβείτε στη μερική άρση αυτών εν όψει πάντα των κινδύνων που απορρέουν από την εξάπλωση του ιού για τη δημόσια υγεία, αλλά και της αναγκαίας στάθμισης με τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις των μέτρων αυτών;
2. Τι και πότε προτίθεσθε να πράξετε σε επίπεδο κοινωνικών δομών και υπηρεσιών πρόληψης για την αντιμετώπιση της έξαρσης των

κρουσμάτων ενδοοικογενειακής βίας λόγω του μέτρου του αναγκαστικού εγκλεισμού;

3. Προτίθεσθε να λάβετε υπόψη τις επιστημονικές εκτιμήσεις περί της έλλειψης επιστημονικού ερείσματος σε κάποια από τα μέτρα, όπως σημειώθηκαν ως άνω, με βάση το φυσικό και πολεοδομικό προφίλ της μεσογειακής πόλης, και να πράξετε τα δέοντα σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου

Βουλευτής Α' Αθηνών